

Kongressprotokoll XXXII kongressen 2–4 juni 2025

Kongressen ägde rum på Sånga hotell & konferens, Ekerö, Stockholms län.

Invigning

En musikvideo om SPF Seniorernas aktiviteter visades på filmduk medan ombuden samlades.

Generalsekreterare Peter Sikström hälsade välkommen.

Förbundets fanor genom tiderna bars in av distriktsordföranden till tonerna av ”Intåg i sommarhagen” av Wilhelm Peterson-Berger. Först gick Ann Hedberg Balkå, distriktsordförande i SPF Seniorerna Stockholms län, med Sveriges fana och därefter Lars Nyström, distriktsordförande i grundarplatsen SPF Seniorerna Göteborg, med förbundets första och äldsta fana från 1939. Ytterligare fanbärare var Jan Johansson, distriktsordförande i SPF Seniorerna Kronoberg, och IngBritt Bergström, distriktsordförande i Värmland.

Förbundsordförande Eva Eriksson hälsade ombud och övriga deltagare välkomna samt höll därefter ett inledningsanförande.

Annex A

Eva Eriksson höll parentation över de förtroendevalda och medlemmar som under kongressperioden avlidit. Hon tände ett stearinljus. Kongressens närvarande genomförde därefter en tyst minut.

Protokoll fört vid SPF Seniorernas ordinarie kongress med början kl. 13.00 måndag den 2 juni 2025 och avslutning kl. 10.30 onsdagen den 4 juni 2025.

§ 1 Kongressens öppnande

Förbundsordförande Eva Eriksson förklarade SPF Seniorernas trettioandra kongress öppnad.

§ 2 Val av kongressfunktionärer samt fastställande av lokal och datum för justering av kongressprotokoll

Bilaga 1

Valberedningens ordförande Rune Kjernald föredrog valberedningens förslag till mötesfunktionärer.

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag

- att till kongressordförande välja Elving Andersson, Uddevalla
- till vice kongressordförande välja Göran Karlsson, Halland
- till föredragande sekreterare välja Peter Sikström, förbundskansliet
- till protokollförare välja Martin Engman, förbundskansliet
- till justerare tillika rösträknare välja Lena Hedquist, Stockholm, och Marianne Åseby, Gästrikland.

Förbundsordförande Eva Eriksson överlämnade mötesledningen till kongressordförande Elving Andersson. Han tackade kongressen för förtroendet att tillsammans med övriga presidiet, Stig Lundgren och Maria Biazzi, leda kongressen.

Protokollförare Martin Engman föredrog praktiskt information för ombuden om kongressförhandlingar med Percap-appen. Två testomröstningar genomfördes.

Kongressen beslutade enligt kongressordförandes förslag

- att justering av protokollet ska ske digitalt fredagen den 15 augusti 2025.

§ 3 Justering av röstlängden

Martin Engman meddelade att 117 röstberättigade var närvarande vid tidpunkten för kongressens öppnande.

Kongressen beslutade

- att den i samband med inloggning i voteringsystemet förda förteckningen ska utgöra röstlängd.

§ 4 Fråga om kongressens stadgeenliga kallelse

Martin Engman redogjorde för att skriftlig information om kongressens datum skedde i Seniorbladet nr 8, den 14 november 2024, samt att informationen även gått ut vid ytterligare två tillfällen i Senioren nr 9, 2024, samt i nr 1, 2025. Enligt Stadgar för SPF Seniorerna (4 kap., § 3, Mom. 4) ska kallelse till ordinarie kongress ha inkommit till distrikten senast sex månader före kongressen.

Kongressen beslutade

att anse kongressen stadgeenligt kallad.

Ordningsfråga

Britt Ohlsson, Gotland, ansåg att motion 41 bör behandla i samband med föredragningslistans ärende 14 Beslut om antalet styrelseledamöter. Kongressordförande förklarade att kongresspresidiet inte kommer att ta upp motionen i förtid.

§ 5 Fastställande av föredragningslista

Martin Engman redogjorde för att förslaget till föredragningslista i god tid innan kongressen publicerats och tillsänts kongressombuden, samt för ombuden finns tillgängligt i Percap-appen och tryckt i kongressboken. Förslaget ansågs därmed föredraget. Elving Andersson informerade om att presidiet inte genomgående kommer att följa föredragningslistan kronologiskt, utan att vissa omkastningar kan förekomma beroende på kongressens program och hur förhandlingarna fortskrider.

Kongressen beslutade

att den utsända föredragningslistan ska gälla.

§ 6 Fastställande av förhandlingsordning

Bilaga 2

Martin Engman informerade om att även förhandlingsordning ansågs föredragen genom sitt tillgängliggörande.

Kongressen beslutade

att den utsända förhandlingsordningen ska gälla.

§ 7 Val av beredningsutskott

Martin Engman presenterade förslag till beredningsutskott enligt distriktsordförandekretsens överenskommelse.

Kongressen beslutade enligt förslaget

att till beredningsutskott utse
Lars Hallberg, Sörmland,
Lars Hamrin, Kalmar,
Christina Hedlund, Skåne,
Kalevi Niemi, Västernorrland,
Ulla Richardsson, Halland,
Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen, sammankallande, och
Lena Gustafsson, förbundsstyrelsen.

§ 8 Verksamhetsberättelsen för åren 2023 och 2024

Verksamhetsberättelserna för kalenderåren under kongressperioden, det vill säga för åren 2023 och 2024, ansågs föredragna genom att de tillgängliggjorts inför kongressen.

Kongressen beslutade

att lägga verksamhetsberättelserna för åren 2023 och 2024 till handlingarna.

§ 9 Årsredovisningarna för åren 2023 och 2024

Årsredovisningarna för kalenderåren under kongressperioden, det vill säga för åren 2023 och 2024, ansågs föredragna genom att de tillgängliggjorts inför kongressen.

Lennart Olsson, Halland, yttrade sig om årsredovisningen för 2024. Han saknade jämförelsesiffra till meningen ”SPF Seniorerna redovisar ett ekonomiskt planerat underskott för 2024 vilket är ca 3 376 tkr bättre än budgeterat.” Peter Sikström svarade att underskottet var budgeterat till -5,4 miljoner kronor men att resultatet blev -3,7 miljoner kronor.

Kongressen beslutade

att fastställa resultat- och balansräkning samt förslagen till vinstdisposition för åren 2023 och 2024.

§ 10 Revisorernas berättelse för åren 2023 och 2024

Gert Walméus föredrog hur de förtroendevalda revisorerna har arbetat och delgav synpunkter.

Kongressen beslutade

att lägga revisionsberättelserna för åren 2023 och 2024 till handlingarna.

§ 11 Fråga om ansvarsfrihet för förbundsstyrelsen för åren 2023 och 2024

Revisorerna tillstyrkte att kongressen beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2023 och 2024.

Kongressen beslutade

att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåren 2023 och 2024.

§ 12 Rapporter

Rapporten uppföljning av kongressbeslut 2023 ansågs föredragen genom att den tillgängliggjorts inför kongressen.

Kongressen beslutade

att lägga rapporten till handlingarna.

Kongressen beslutade kl. 14.30

att ajournerade handlingarna för fikapaus.

Kongressen återupptog sina förhandlingar kl. 15.15. **Göran Karlsson** grep ordförandeklubban och ledde mötet.

§ 24 Revidering av vård- & omsorgspolitiska programmet med relaterade motioner

Monica Ulfhielm föredrog det vård- och omsorgspolitiska programmet och yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver: Kerstin Segesten, Göteborg, Ulla Rickardsson, Halland, Eva-Lena Fungmark, Kalmar län, May Öberg, Skåne, Eva Sydhoff Henriksen, Gertrud Östlinder och Ritva Elg, samtliga Stockholms län, Liliana Assi, Sörmland, samt Eva Eriksson och Ann Hedberg Balkå, båda förbundsstyrelsen.

Yrkande: Eva Sydhoff Henriksen, Stockholms län,

- att den kommunala hälso- och sjukvården ska sträva efter att utvecklas till att vila på vetenskap och beprövad erfarenhet,
- att all personal inom kommunal hälso- och sjukvård samt omsorg, oavsett huvudman, ska erbjudas regelbunden fortbildning.

Yrkande: Gertrud Östlinder, Stockholms län,

- att kongressen ger styrelsen i uppdrag att se över sjukvårds- och omsorgsprogrammet med avseende på att verksamheten ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet samt kompetensökning av gällar medicinska kunskaper och ledarskap inom hemtjänst och särskilt boende. För detta krävs kraftigt ökad bemanning av legitimerade sjuksköterskor med geriatrisk kompetens samt sjuksköterskor med specialistutbildning inom psykiatrisk omvårdnad. Ledarskapet förstärks med kompetens inom medicinsk vård och omvårdnad.

Yrkande: Ulla Rickardsson, Halland,

- att de ställen i vård- och omsorgsprogrammet där det står att antalet regioner ska vara färre än sex stryks.
- att text om kontroll av personal i belastningsregistret ska stärkas.

Yrkande: Eva-Lena Fungmark, Kalmar län,

- att sid 3 sammanfattning, punkt 2 och 4, tas bort.
- att sid 16 sammanfattning, punkt 2 och 4, tas bort.
- att sid 12 sista stycket, tas bort.
- att sid 13 första och andra stycket, tas bort.

Yrkande: Kerstin Segersten, Göteborg,

- att nollvision för fallskador ändras till markant minskning av fallskador.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsen förslag

- att bifalla Eva Sydhoff Henriksens, Gertrud Östlinders, Ulla Rickardssons och Kerstin Segestens förslag,
- att avslå Eva-Lena Fungmarks förslag,
- att bifalla motion 6, 7, 8:2–3, 8:5–6, 8:8–9 och 9,
- att avslå motion 8:7, 11 och 12,
- att anse motion 8:1, 8:4 och 10 besvarade,
- att SPF Seniorerna verkar för att ambulanspersonalen ska se till att patienten i förekommande fall får med sig sina ögondroppar, inhalationsläkemedel och ovanliga läkemedel,

- att SPF Seniorerna ska arbeta för att tandvård och munhälsa inkluderas i hälso- och sjukvårdslagen och ingå i högkostnadsskyddet för allmän hälso- och sjukvård, men inte begränsas till specifik ålder.
- att i övrigt anta det vård- och omsorgspolitiska programmet,
- att ge styrelsen i uppdrag att utföra de konsekvensändringar i det vård- och omsorgspolitiska programmet som föranleds av kongressen beslut.

Göran Karlsson lämnade över ordförandeklubban till Elving Andersson.

§ 26 Övriga motioner – Motion 21 och 22 Självvalt livsslut

Under överläggningen yttrade sig Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen, Ulla Rickardsson, Halland, och Monica Ulfhjelm, förbundsstyrelsens föredragande.

Yrkande: Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen,
att bifalla motion 22.

Kongressen beslutade med 57 röster mot 54, och 1 som avstod

- att bifalla motion 22,
- att avslå motion 21,
- att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att justera det vård- och omsorgspolitiska programmet i enlighet med beslutet att bifalla motion 22.

Kongressen beslutade kl. 17.09

- att förhandlingarna ajourneras till nästkommande dag kl. 9.00.

Tisdag den 3 juni

Eva Eriksson och Peter Sikström inledde dagen med att redogöra för undersökningsföretaget Verians anseendeindex för organisationer som publicerades den 2 juni 2025. SPF Seniorerna nådde sin högsta placering och hamnade på en åttondeplats av undersökta organisationer. Därefter spelades en musikvideo om SPF Seniorerna på filmdukarna.

Kongressens förhandlingar återupptogs kl. 09.10 under ledning av Elving Andersson.

§ 21 Fastställande av mål och strategier för perioden 2026–2029

Peter Sikström yrkade på uppdrag av förbundsstyrelsen bifall till styrelsens förslag till mål och strategier för 2026–2029.

Liliana Assi, Sörmland, yttrade sig om bristen på gemensam målbild i hela organisationen.

Kongressen beslutade

- att bifalla förbundsstyrelsens förslag.

§ 22 Fastställande av rambudget och förbundsavgift för åren 2026–2029

Lena Gustavsson föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver: Lennart Nilsson, Skåne, Eva Sydhoff Henriksen, Stockholm, Rosmarie Koch, Sörmland, Johan Strandberg, Örebro, och Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen.

Yrkande: Rosmarie Koch, Sörmland,
att avslå första och andra att-satsen

Yrkande: Lennart Nilsson, Skåne,
att ett mer detaljerat förslag på budget tas fram åt distriktsordförandegruppen,
att den gruppen befullmäktigas här och nu att besluta om budget för de kommande åren,
eventuella kostnadssänkande åtgärder eller behov av avgiftshöjning.

Yrkande: Johan Strandberg, Örebro län,
att bifalla höjningen år 2027,
att avslå höjning med 10 kronor varje år framöver, till att endast gälla mandatperioden, 2028.

Martin Engman påminde kongressombuden om att gå in i det digitala kongresssystemet och registrera sin närvaro.

Kongressordförande förklarade att kongresspresidiet inte kommer att ta upp Lennart Nilssons yrkande eftersom det strider mot SPF Seniorernas stadgar. Det är kongressens uppgift att behandla budget/budgetramar och fastställa medlemsavgifter.

Kongressen beslutade med 83 röster mot 31, och 2 som avstod
att bifalla första att-satsen.

Kongressen beslutade med 62 röster mot 53, och 3 som avstod
att avslå andra att-satsen.

Kongressen beslutade
att bifalla tredje till femte att-satsen.

§ 26 Övriga motioner – Motion 34–36 STIM-avgift

Lena Gustavsson föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Under överläggningen yttrade sig därutöver: Jan Johansson, Kronoberg, Knut Sigander, Skåne, Lars Gunnar Hallberg, Sörmland, Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen och Peter Sikström, förbundskansliet.

Yrkande: Lars Gunnar Hallberg, m.fl.,
att bifalla motion 34–36.

Yrkande: Johan Strandberg, Örebro,
att STIM-avgiften bör ingå i den centrala avgiften precis som andra avgifter som förhandlas centralt.

Kongressordförande påminde om förhandlingsordningens diskussionsordning att alla yrkanden ska lämnas skriftligt via kongresssystemet.

Kongressen beslutade med 64 röster mot 51 röster enligt förbundsstyrelsens förslag att avslå motion 36.

Kongressordförande konstaterade att motion 34–35 och Johan Strandbergs yrkande därmed fallit.

§ 13 Beslut om arvoden till styrelse och revisorer

Bilaga 1

Valberedningens ordförande Rune Kjernald föredrog valberedningens förslag till arvoden och ersättningar för kongressperioden 2026–2029.

Yrkande: Britt Ohlsson, Gotland,
att halvera samtliga arvoden och mötesersättningar.

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag att fastställa arvoden och ersättningar under 2026–2029.

§ 14 Beslut om antalet styrelseledamöter

Bilaga 1

Rune Kjernald föredrog valberedningens förslag om 13 ledamöter, inklusive förbundsordförande och två vice ordförande.

Under överläggningen yttrade sig därutöver:
Liliana Assi och Johannes Mattisson, båda Sörmland, och Lena Gustavsson och Martin Rolén, båda förbundsstyrelsen.

Yrkande: Liliana Assi och Johannes Mattisson,
att antalet ledamöter ska vara nio, inklusive ordförande och vice ordförande.

Kongressen beslutade med 93 röster mot 21, och 1 som avstod, enligt valberedningens förslag att fastställa antalet ledamöter till 13, inklusive förbundsordförande och två vice ordförande.

§ 15 Val av förbundsordförande samt förste och andre vice ordförande

Rune Kjernald redogjorde för valberedningens arbetssätt och föredrog valberedningens förslag till förbundsordförande samt förste och andre vice ordförande för perioden 2025–2029.

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag att välja Maria Larsson, Jönköping, till förbundsordförande,
att välja Ann Hedberg Balkå, Stockholms län, till första vice förbundsordförande,
att välja Nils Ingmar Thorell, Blekinge, till andre vice förbundsordförande.

Peter Sikström överlämnade en blombukett till Maria Larsson som tackade för förtroendet att leda förbundet framöver.

§ 16 Val av övriga ledamöter till förbundsstyrelsen

Bilaga 1

Rune Kjernald föredrog valberedningens förslag till övriga ledamöter till förbundsstyrelsen för perioden 2025–2029.

Under överläggningen yttrade sig därutöver: Ulla Rickardsson, Halland, Knut Sigander, Skåne, Eva Sydhoff Henriksen, Stockholms län, och Sören Karlsson Arevång, Örebro län.

Yrkande: Knut Sigander, Skåne
att välja Anna Stina Karlsson, Skåne.

Sluten digital votering utföll enligt följande:

1. Christer Eliasson, Skaraborg	101 röster
2. Martin Rolén, Jämtland-Härjedalen	100 röster
3. Monica Falk, Sörmland	99 röster
4. Ingemar Sandström, Västerbotten	98 röster
5. Ann-Christine Baar, Bohuslän	96 röster
6. Barbro Rhodin, Stockholms län	95 röster
7. Gunnel Axelsson, Värmland	94 röster
8. Lars Nyström, Göteborg	89 röster
9. Tomas Hagenfors, Örebro län	92 röster
<u>10. Anna Stina Karlsson, Skåne</u>	<u>63 röster</u>
Kjell Hansson, Norra Älvsborg	56 röster

Kongressen beslutade

att till övriga styrelseledamöter för perioden 2025–2029 välja Christer Eliasson, Martin Rolén, Monica Falk, Ingemar Sandström, Ann-Christin Baar, Barbro Rhodin, Gunnel Axelsson, Lars Nyström, Tomas Hagenfors och Anna Stina Karlsson.

Elving Andersson lämnade över ordförandeklubban till Göran Karlsson att leda förhandlingarna.

§ 17 Val av revisorer och ersättare

Rune Kjernald föredrog valberedningens förslag till revisorer och ersättare för perioden 2025–2029.

Kongressen beslutade enligt valberedningens förslag

att välja Gert Walméus, Skåne, och Birgitta Waldt, Gotland, till revisorer och Christer Ericsson, Västernorrland, och Göran Fürstenberg, Jämtland-Härjedalen, till ersättare.
att som extern auktoriserad revisionsbyrå välja Öhrlings Pricewaterhousecoopers AB (PwC Sverige) med huvudansvarig revisor Johan Rönnkvist.

§ 18 Fastställande av antalet ledamöter i valberedningen

Nils Ingmar Thorell föredrog det förslaget om nio ledamöter, utan ersättare, som beretts i kretsen av förbundets distriktsordförande.

Kongressen beslutade

att antalet ledamöter ska vara nio.

§ 19 Val av ordförande och övriga ledamöter i valberedningen

Nils Ingmar Thorell föredrog distriktsordförandenas förslag till ordförande och övriga ledamöter i valberedningen 2025–2029.

Kongressen beslutade i enlighet med förslaget

att välja Hans Ström (Gästrikland), Knut Sigander (Skåne), Mona Kramer (Västernorrland), Dolf Bergsten (Sörmland), Lena Gustavsson (Göteborg), Monica Ulfhielm (Stockholms län), Kent Äletun (Västerbotten), Per-Åke Moe (Västmanland) och Anders Bergzen, (Kalmar län),
att välja Lena Gustavsson till ordförande.

§ 20 Fastställande av arbetsordning för valberedning och revisorer

Förslagen till arbetsordning för förbundets valberedning och arbetsordning för förtroendevalda revisorer ansågs föredragna genom att de tillgängliggjorts inför kongressen.

Under överläggningen yttrade sig: Britt Ohlsson, Gotland, Knut Sigander, Skåne, och Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen.

Yrkande: Britt Ohlsson, Gotland,

att i arbetsordning för förbundets valberedning stryka sista satsen i första meningen, i sjätte stycket under Uppdraget (s. 2): ”samt efterhöra om ledamöterna önskar kvarstå i styrelsen.”
att i arbetsordning för förbundets valberedning lägga till en mening sist i stycket under Sökprocessen (s. 2): ”Samtliga nominerade från föreningar och distrikt ska finnas med i sammanställningen.”

Kongressen beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att avslå Britt Ohlssons yrkande,
att anta arbetsordning för förbundets valberedning,
att anta arbetsordning för förtroendevalda revisorer.

Hälsning till kongressen

Magdalena Andersson, partiordförande i Socialdemokraterna, sände en videohälsning till kongressen där hon talade om aktuella politiska ämnen och önskade kongressen goda diskussioner och bra dagar.

Kongressen beslutade

att förhandlingarna ajourneras till kl. 14.00

Tillträdande förbundsordförande Maria Larsson höll ett anförande och välkomnade därefter den nya styrelsen upp på scenen.

Annex B

§ 23 Revidering av stadgar för SPF Seniorena med relaterade motioner

Under överläggningen yttrade sig: Lennart Olsson, Halland, och Nils Ingmar Thorell, förbundsstyrelsen.

Yrkande: Lennart Olsson, Halland,
att bifalla motion 3.

Kongressen beslutade med 87 röster mot 25 enligt förbundsstyrelsens förslag
att avslå motion 3.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 1 besvarad,
att bifalla motion 2
att i övrigt anta de reviderade stadgarna,
att ge styrelsen i uppdrag att utföra de konsekvensändringar i stadgarna som föranleds av kongressen beslut.

Göran Karlsson lämnade över ordförandeklubban till Elving Andersson.

§ 26 Övriga motioner – Motion 4 Förbättra pensionerna

Motionär Sven Sjölander, Stockholms län, föredrog sin motion och yrkade bifall till den. Under överläggningen yttrade sig därutöver: Ulla Rickardsson, Halland, och Eva Eriksson, förbundsstyrelsen.

Yrkande: Ulla Rickardsson, Halland,
att särskilt viktigt uppdrag att arbeta för ekonomisk likställdhet för kvinnor och män

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 4 besvarad

Kongressen beslutade
att bifalla Ullas Rickardssons yrkande.

§ 25 Revidering av boendepolitiska programmet med relaterade motioner

Solveig Zander och Ingrid Magnusson föredrog förbundsstyrelsens förslag.

Yrkande: Kerstin Brantryd, Halland,
att i boendepolitiska programmet ersätta termen ”hörslinga” med ”uppdaterade tekniska hjälpmedel”.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 13 och 15 besvarade,
att genomföra förslagen 14:1–2,
att bifalla motion 14:3,
att avslå motion 14:5.

Kongressen beslutade

- att bifalla Kerstin Brantryds yrkande,
- att i övrigt anta det reviderade boendepolitiska programmet,
- att ge styrelsen i uppdrag att utföra de konsekvensändringar i programmet som föranleds av kongressens beslut.

§ 26 Övriga motioner***Motioner – Pension och ekonomi***

Under överläggningen yttrade sig: Eva Sydhoff Henriksen och Kerstin Zetterlund, båda Stockholms län, Barbro Spets, Uppsala län, och Eva Eriksson, förbundsstyrelsen.

Yrkande; Ove Johansson, Skåne,

- att bifalla motion 5.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

- att att anse motion 5 besvarad.

Kongressen beslutade

- att bifalla motion 14:4.

Motioner – Funktionsrätt**Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag**

- att bifalla motion 16:1–2 och 19,
- att anse motion 16:3, 17 och 18 besvarade.

Motioner – Övrigt politiskt**Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag**

- att anse motion 20 besvarad,
- att avslå motion 23:1,
- att bifalla motion 23:2.

Kurt Sigander, Skåne, yttrade sig över motionerna 24 och 25.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

- att avslå motion 24 och 25,
- att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att verka för en översyn av bestämmelserna om laglott.

Motioner – Förbundsinternt**Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag**

- att avslå motion 26.

Johannes Mattisson, Sörmland, och Barbro Rhodin, Stockholms län, yttrade sig över motion 27.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

- att anse motion 27:1 besvarad,

att i övrigt avslå motionen.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 28 besvarad.

Eva Eriksson tackade av förbundets mångårigt sakkunniga Fredrik von Platen och Gösta Bucht vars uppdrag upphör vid halvårsskiftet. Fredrik var med på scenen och Gösta fanns med på länk från Umeå. Båda höll varsitt anförande och tackade för tiden i förbundets tjänst.

Kongressen beslutade kl. 17.00
att ajournera sina förhandlingar till nästkommande dag kl. 9.00.

Onsdag den 4 juni

Christer Norström från All AI AB presenterade företaget, produkten och berättade om hur tjänsten fungerar.

Förhandlingarna återupptogs kl. 09.00.

Martin Engman informerade om dagens innehåll och hålltider.

§ 26 Övriga motioner

Motioner – Förbundsinternt

Lars Hallberg, Sörmland, och Martin Rolén, förbundsstyrelsen, yttrade sig över motion 28.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 28 besvarad.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att anse motion 29 besvarad,
att avslå motion 30.

Kjell Svensson, Hälsingland, Barbro Spets, Uppsala län, och Martin Rolén, förbundsstyrelsen, yttrade sig över motion 31.

Yrkande: Kjell Svensson, Hälsingland,
att bifalla motion 31,
att vid avslag på motion 31 ge förbundsstyrelsen i uppdrag att försöka finna en lösning som innebär att de lokala föreningarna kan få del av vilka stödmedlemmar som är 65 år och äldre och som finns inom deras verksamhetsområde.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag
att avslå motion 31,
att avslå Kjell Svenssons tilläggsyrkande.

Tomas Hagenfors, Hälsingland, yttrade sig över motion 32.

Yrkande: Tomas Hagenfors, Hälsingland,
att vi vill också uppmuntra till en personlig kontakt innan vi avför medlemmar som inte förnyat sitt medlemskap.

Kongressen beslutade

att anse motion 32 besvarad,
att bifalla Tomas Hagenfors yrkande

Knut Sigander, Skåne, yttrade sig över motion 33.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

att avslå motion 33.

Liliana Assi, Sörmland, och Lars Åke Carlsson, förbundsstyrelsen, yttrade sig över motion 38.

Yrkande: Liliana Assi, Sörmland,
att bifalla motion 38:1.

Lars Åke Carlsson, förbundsstyrelsen, ändrade styrelsens inställning och yrkade bifall till Liliana Assis yrkande.

Kongressen beslutade

att anse motion 37 och 38:2–3 besvarade,
att bifalla motion 38:1.

Kongressen beslutade enligt förbundsstyrelsens förslag

att anse motion 40 besvarad,
att avslå motion 39, 41, 42 och 43.

§ 27 Övriga frågor som anmälts inför fastställandet av dagordningen

Inga övriga frågor hade anmälts.

§ 28 Kongressens avslutande

Elving Andersson överlämnade ordet till förbundsordförande Eva Eriksson. Eva tackade av styrelsens avgående ledamöter, avgående revisor, samt avgående ledamöter i valberedningen. Det skedde med individuella tal till var och en av dem och en ros med presentkort.

Eva tackade även kongressordförandena Elving Andersson och Göran Karlsson, övriga kongresspresidiet samt all kanslipersonal för gott utfört arbete under kongressen.

Eva Eriksson välkomnade Maria Larsson upp på scenen och överlämnade ordförandeklubban till henne.

Maria Larsson talade till Eva Eriksson och tackade henne för allt arbete och engagemang under henens åtta år som förbundsordförande samt överräckte blombukett och en gåva. På filmdukarna visades ett bildspel över Evas tid som förbundsordförande.

Solveig Zander talade till kongressen, tackade för sin tid som förste vice förbundsordförande, tackade Eva Eriksson och förbundskansliet samt önskar Maria Larsson lycka till.

Lena Gustavsson talade, tackade för sin långa tid som styrelseledamot och vice förbundsordförande, tackade Eva Eriksson och förbundsstyrelser genom åren samt förbundskansliet.

Harald Nordström tackade för sin tid som förtroendevald revisor, tackade Eva Eriksson, styrelsen och förbundskansliet.

Maria Larsson förklarade SPF Seniorernas trettioandra kongress för avslutad.

Efter kongressens avslut höll de sakkunniga Fredrik von Platen, Aase Wisten, Björn Klinge och Marie-Louise Söderberg varsin kort presentation om sina respektive sakområden: boendefrågor, vård och omsorg, tandvård och munhälsa, samt ensamhetsfrågor.

Äldre- och socialförsäkringsminister Anna Tenje höll ett anförande om sitt ansvarsområde och svarade på deltagarnas frågor. Hon tackade Eva Eriksson för deras tid tillsammans och överräckte en blombukett. Därefter hälsade hon Maria Larsson välkommen och önskade henne lycka till samt överräckte en blombukett.

Stockholm den 15 augusti 2025

Elving Andersson
Ordförande

Göran Karlsson
Vice ordförande

Martin Engman
Protokollförare

Lena Hedquist
Justerare

Marianne Åseby
Justerare

BILAGOR

Bilaga 1: Valberedningens förslag

Bilaga 2: Förhandlingsordning

ANNEX

Annex A: Inledningsanförande av Eva Eriksson

Annex B: Anförande av Maria Larsson

Bilaga 1: Valberedningens förslag

Förslag till förtroendevalda och ersättningar 2025–2029

Valberedningen föreslår oförändrat antal ledamöter i förbundsstyrelsen, totalt 13 personer.

Förbundsordförande:	Maria Larsson	Jönköping	nyval
Förste vice ordförande:	Ann Hedberg Balkå	Stockholms Län	nyval*
Andre vice ordförande	Nils Ingmar Thorell	Blekinge	omval
Ledamöter:	Gunnel Axelsson	Värmland	nyval
	Ann-Christine Baar	Bohuslän	omval
	Christer Eliasson	Skaraborg	nyval
	Monica Falk	Sörmland	nyval
	Tomas Hagenfors	Örebro	nyval
	Kjell Hansson	N. Älvsborg	omval
	Lars Nyström	Göteborg	nyval
	Barbro Rhodin	Stockholm	nyval
	Martin Rolén	Jämtland-Härjedalen	omval
	Ingemar Sandström	Västerbotten	omval

*Anm.: Ann Hedberg Balkå tidigare ledamot.

Revisorer:	Gert Walméus	Skåne	omval
	Birgitta Waldt	Gotland	nyval
Ersättare:	Christer Ericsson	Västernorrland	omval
	Göran Fürstenberg	Jämtland-Härjedalen	nyval
Aukt. revisorer:	Öhrlings Pricewaterhousecoopers AB med huvudansvarig revisor Johan Rönnkvist.		
Presidium			
Kongressordförande:	Elving Andersson	Uddevalla	
Vice kongressordf.:	Göran Karlsson	Halland	
Föredragande sekr.:	Peter Sikström	Förbundskansliet	
Protokollförare:	Martin Engman	Förbundskansliet	
Justerare:	Föreslås av kongressen		

Bilaga 1: Valberedningens förslag

Valberedningens förslag på arvoden och ersättningar under 2025–2029

Förbundsstyrelsen årsarvoden

Förbundsordförande	8 pbb	oförändrat	470 400 kronor
Förste vice ordförande	2 pbb	oförändrat	117 600 kronor
Andre vice ordförande	2 pbb	oförändrat	117 600 kronor
Ledamöter, 10 st.	0,3 pbb	oförändrat	176 400 kronor

Prisbasbeloppet (pbb) fastställs årligen av regeringen och uppgår år 2025 till 58 800 kronor.

I årsarvodet ingår ersättning för:

- Deltagande i distriktsordförandekonferenser.
- Deltagande på distriktsstämmor enligt förbundsstyrelsebeslut.

Utöver årsarvodet utgår ersättning för förbundsstyrelsemöten och arbetsutskottsmöten enligt bilaga A.

Övrigt

Ledamöter och förtroendevalda i projekt och arbetsgrupper erhåller efter beslut i förbundsstyrelsen ersättning/dagarvode enligt bilaga A.

Resekostnader, eventuella traktamenten och andra kostnadsersättningar, ersätts för verifierade och godkända kostnader enligt statliga normer.

Revisorer, årsarvoden

Förtroendevald revisor, 2 st. 0,1 pbb	oförändrat	11 760 kronor
---------------------------------------	------------	---------------

Valberedningen, årsarvoden

Ordförande	0,1 pbb	oförändrat	5 860 kronor
Vice ordförande	0,07 pbb	oförändrat	4 116 kronor
Sekreterare	0,09 pbb	oförändrat	5 292 kronor
Ledamöter 6 st.	0,05 pbb	oförändrat	17 640 kronor

Till revisorer och valberedare utgår därutöver ersättning för sammanträde och beslutade uppdrag, dagarvode enligt bilaga A. Resekostnader, eventuella traktamenten och andra kostnadsersättningar ersätts för verifierade och godkända kostnader enligt statliga normer.

Bilaga 1: Valberedningens förslag

Bilaga A

Dagarvode/sammanträdesarvode utgår för sammanträde/förrättningsuppdrag enligt följande:

För fysiskt och digitalt sammanträde som varar mer än fyra timmar inklusive restid utgår helt dagarvode motsvarande 0,022 procent av gällande prisbasbelopp (pbb), 1 294 kronor.

För fysiskt och digitalt sammanträde som inklusive restid varar under fyra timmar, utgår halvt dagarvode 0,011 procent av gällande prisbasbelopp, 647 kronor.

Vid tveksamma fall äger förbundsstyrelsen rätt att fatta beslut.

Stockholm april 2025

Bilaga 2: Förhandlingsordning

Förhandlingsordning

1. Registrering av ombud

Varje ombud ska registrera sig i mötesbyrån för att upptas i röstlängden som röstberättigad. Detta kan ske genom gemensam anmälan av delegationsledaren.

2. Röstlängd

Röstlängd för kongressen fastställs vid kongressens början vilket sker genom att registrerat ombud har aktiverat sin närvaro digitalt. Röstlängden kan senare genom beslut av kongressen justeras. Anmälda ombud, och vid behov ersättare, upptas i röstlängden. Kongressombud som avser att lämna kongressen meddelar detta till mötesbyrån, som meddelar presidiet så att röstlängden kan justeras. Endast av berört distrikt anmäld person kan utses som ersättare.

3. Yttrande- och förslagsrätt

Enligt 4 kap., § 3, mom. 9 har varje närvarande ombud och ledamot av förbundsstyrelsen en röst. Medlem som inte är ombud får närvara vid kongressen. Sådan medlem har yttranderätt i fråga som i stadgeenlig ordning väckts av medlemmen eller av förening som medlemmen företräder, men äger i övrigt yttranderätt endast om kongressen så beslutar. Ledamot av förbundsstyrelsen får inte delta i beslut om ansvarsfrihet och val av revisorer.

4. Förbundsstyrelsens förslag är huvudförslag

5. Motioner anses föredragna i och med att de är utskickade

6. Diskussionsordning

- a. Ordet begärs genom att ombud registrerar det digitalt om inte mötesordförande beslutar annat. Begäran om ordet eller replik kan endast göras för den under förhandlingarna aktuella punkten och efter mötesordförandens anvisningar. Detta förfarande gäller inte FS:s föredragande.
- b. Alla förslag och yrkanden, med undantag för rena bifalls- och avslagsyrkanden, ska skrivas in digitalt till presidiet. Personal finns på plats för att hjälpa till med detta om det skulle behövas.
- c. Anförandena spelas in (ljud och bild). För den skull och med hänsyn till deltagarna, måste alla muntliga inlägg hållas från talarstolen.
- d. Tiden för debattinlägg är högst tre minuter med rätt till två repliker om vardera högst en minut. Möjlighet finns för mötespresidiet och ombud att föreslå kortare talartider.
- e. Vid acklamation sker röstning mellan olika yrkande, uteslutande med bifallande ja till det förslag man stödjer.
- f. Alla reservationer mot beslut inlämnas digitalt för reservationer, innan kongressen avslutas.

Bilaga 2: Förhandlingsordning

7. **Beslut, omröstning**

Sakfrågor. Kongressens beslut är den mening varom de flesta förenar sig. Vid lika röstetal har mötesordföranden utslagsröst. I händelse av lika röstetal vid val avgörs detta genom lottning. Omröstning sker öppet om inte annat beslutas. Votering sker i första hand digitalt. Ombud som begär votering ska uppge sitt namn och distrikt.

Beslut om ändring av stadgar fattas av ordinarie kongress som bestämmer när ändringen ska träda i kraft. För bifall till stadgeändring fordras enligt 1 kap., § 13 i SPF Seniorernas stadgar, beslut av SPF Seniorernas kongress med minst 2/3 majoritet av antalet närvarande kongressombud. Beslut om stadgeändring kan också ske genom beslut som har biträttats av fler än hälften av de närvarande ombuden vid två på varandra följande kongresser, varav den ena måste vara en ordinarie kongress.

Vid slutna omröstning vid personval genomförs röstningen med digital röstsedel (slutna sedlar) vid begärd votering. Vid personval med digital röstsedel får valsedel inte uppta fler namn än dem som ska väljas. Valresultatet anges på sekretariatets dataskärm efter avslutad omröstning och blir, efter beslut av mötesordföranden, tillgängligt och visas på storbildsskärmen.

8. **Beredningsutskott**

Kongressen väljer ett beredningsutskott, bestående av en ordförande som utses bland förbundsstyrelsens ledamöter, och sex övriga ledamöter, varav minst en är ledamot av förbundsstyrelsen. Beredningsutskottet tar hand om frågor som kongressen väljer att skicka till utskottet, exempelvis när det finns olika ståndpunkter som är svåra att jämkas ihop. Beredningsutskottets uppgift är att formulera ett nytt förslag som de flesta kan acceptera. Utskottet upprättar även förslag till ny valberedning.

9. **Mötets offentlighet**

Kongressen är offentlig och strömmas i realtid på SPF Seniorernas webbplats www.spfseniorerna.se. Kongressen kommer att fotograferas och bilderna kommer att användas publikt. Om någon inte önskar vara med på bild ska det anmälas till presidiet.

DET TALADE ORDET GÄLLER

Inledningsanförande av förbundsordförande Eva Eriksson den 2 juni 2025

Kära kongressombud, förtroendevalda, medlemmar och alla andra vänner som är här idag eller ser sändningen på vår webbplats!

Det är med stolthet, tacksamhet – och en smula vemod – jag idag inleder min sista kongress som förbundsordförande för SPF Seniorerna.

När jag blickar tillbaka på de år vi har haft tillsammans sedan 2017, ser jag en organisation som aldrig tvekat att höja rösten, stå upp för Sveriges seniorer och sätta dagordningen i några av samhällets viktigaste framtidsfrågor. SPF Seniorerna är en organisation som ständigt förändras för att möta framtidens utmaningar. Det krävs mod och kunskap för att fatta dessa beslut – tack förbundsstyrelse och ni personal för allt arbete med att ta fram kunskapsunderlag före beslut!

Jag var otroligt stolt att då jag fick ta över ordförandeklubban från Christina Rogestam. SPF Seniorerna har alltid varit en organisation som gjort sin röst hörd i den politiska debatten och aldrig tvekat att vara obekväm när det krävs. Att få föra det arvet vidare i Sveriges äldsta och bästa seniororganisation har varit ett stort privilegium.

Vi har burits fram av vår gemenskap, vår kunskap och vårt orubbliga engagemang. Vi har inte bara följt samhällsutvecklingen och dess stora utmaningar – vi har påverkat den.

Våra politiska segrar har varit många under mina åtta år. Även om vi sällan fått ta emot beröm för vårt hårda arbete. När politiken väl lyssnar på oss, ändrar sig och gör det bättre för landets seniorer, är det sällan som de vill dela med sig av glansen. Trots det så är jag nöjd.

Idag vet jag att SPF Seniorerna gjort stor skillnad i ett antal frågor, vi har uppnått stor respekt och tilltro för vårt arbete inom olika områden. Vi har påverkat pensioner och orättvisor och kvalitet inom vård och omsorg. Vaccinationsprogram för äldre. Vi har pekat på brister i bostadspolitik och bristen på boendeformer för äldre. Bankernas brist på lånevillkor för seniorer. Ni på distrikt och kommunal nivå har lagt ned ett fantastiskt arbete i pensionärsråden för att genomföra förändringar på lokal och regional nivå. Ni har gjort vardagen drägligare för ett stort antal seniorer.

Men jag ska inte påstå att vägen alltid har varit lätt. Vi har mött motstånd, väntat länge på svar och stundtals fått stå ensamma i frågor där andra varit tysta. Det har funnits frustration över reformer som uteblivit, politiska löften som inte infriats, och orättvisor som fått fortgå trots att vi gång på gång pekat på konsekvenserna. Vaccinationsprogram.

Vi har också tvingats hantera svåra tider – inte minst under pandemin – då våra medlemmars trygghet och livsvillkor sattes på spel. Men just i de ögonblicken visade SPF Seniorerna sin verkliga styrka: vi gav inte upp. Vi höll i – och vi höll ut. Och vi ställde upp för varandra.

Jag kan inte ta upp alla saker som hänt dessa år Inte heller alla framgångar vi haft. (Och de har inte varit få.) Några saker vill jag dock speciellt nämna:

2018 fick vi slutligen Sveriges Kommuner och Regioner att ändra sig och backa från tidigare beslut att sänka tjänstepensionerna. 150 000 pensionärer fick behålla sin tjänstepension. Till och med dåvarande socialminister var glad att vi och SKPF Pensionärerna vann kampen.

2018 var också året då vi satte fokus på trygghet för seniorer i valrörelsen – ekonomi, vård och boende. Med kampanjen *Kryssa en senior!* slog vi fast att äldre inte bara har rätt till trygghet, utan till representation.

2019 lyckades vi påverka både pensionspolitiken, den särskilda löneskatten på pensionärer som arbetar togs bort, SPF Seniorerna hade drivit den frågan länge, 2020 kom vi i mål, den särskilda pensionsskatten togs bort för alla och kontantfrågan kom på dagordningen – och vi tog stora kliv i kampen mot ofrivillig ensamhet.

2020, mitt under pandemins mörkaste månader, blev vi en stark och tydlig röst för de äldres rätt till skydd, vård och gemenskap – och vi drev *Upprop för äldreomsorgen* med 26 000 namn bakom oss. Vår medlemstidning hördes och syntes på varje presskonferens med Folkhälsomyndigheten.

2021 fortsatte vi kampen mot ensamhet under pandemin med både digitala initiativ och lokal förankring. Vi har ingått i utvecklingsprojekt inom forskning och myndigheter om ofrivillig ensamhet. Kvalitetsfrågor i äldreomsorgen, vi tog fram Hemtjänstindex för att ge ett verktyg för kommuner att mäta sig själva. Vi gjorde det med forskare och seniorer.

2022 gjorde vi pensionerna till en valfråga – med tydliga krav som satte press på politiken. Arbete med 57:orna vi tog en ledande roll mot orättvisor, det är så SPF Seniorerna gör. 2024 skipades rättvisa

2023 lyfte vi det tysta förtrycket: ålderismen. Med boken *Bort med ålderismen* och ett outtröttligt påverkansarbete krävde vi respekt för äldre i samhällets alla rum. Översyn av pensionssystemet en lång kamp för oss nu fick vi medhåll av Pensionsmyndigheten.

2024 visade vi återigen vad långsiktigt opinionsarbete kan åstadkomma:

- Vi drev igenom att man kan pausa tjänstepensionen
- Vi drev igenom förslag om bättre skydd mot bedrägerier.
- Vi säkrade delsegrar i pensionssystemet.
- Vi visade hur civilsamhället kan göra skillnad – lokalt, nationellt och europeiskt.

Och 1 juli får Sverige en ny socialtjänstlag där verksamheten ska vila på vetenskap och beprövad erfarenhet. Ytterligare en seger för oss seniorer. Och i dagarna meddelade socialminister Anna Tenje och Pensionsgruppen att de ska se över grundskyddet i pensionssystemet ett första steg för översyn och förhoppningsvis en högre allmän pension en stor seger. Det måste löna sig att arbeta. Våra i pensionsfrågan presenterade rapporter och webinarier har haft stor betydelse. Jag vill påstå att utan oss hade det inte varit möjligt. Nu på kongressen ska vi fatta beslut om vård- och omsorgspolitiskt program och bostadspolitik.

Det är viktigt att komma ihåg de små frågorna, hund- och katt-veterinärkostnader. Vår debattartikel samt kontakter i politiken ha nu lett att Konkurrensverket har fått i uppdrag att utreda konkurrensen i veterinärbranschen.

Det har varit en ära att få leda denna kraftfulla rörelse. En organisation där ordet "senior" inte betyder slut – utan början. På engagemang, förändring och framtidstro.

Vi har visat att ålder varken är ett hinder eller ett argument för tystnad. Tvärtom – det är ett skäl att tala ännu tydligare.

Tack för förtroendet, för samarbetet – och för kampen!

När jag avslutar kongressen så går ordförandeklubban vidare. Men jag lämnar den i trygga händer. Och med visshet om att SPF Seniorerna kommer att fortsätta vara den starka, fria och stolta röst som Sverige så väl behöver.

Tillsammans gör vi skillnad.

Varmt välkomna till 2025 års kongress!

DET TALADE ORDET GÄLLER

Anförande av Maria Larsson den 3 juni 2025

Kära seniora vänner!

Varmaste tack för förtroendet att få bli förbundsordförande i denna nästan 85-åriga organisation!

Det är en stor ära. Jag känner mig mycket hedrad. För en bondunge från Småland är det stort att få leda en organisation som ska se till att äldres värde och värdighet beaktas i framtiden.

Det är också ett stort ansvar att ta över ordförandeklubban från Eva Eriksson som gjort ett storartat jobb med att utveckla såväl sakfrågorna som organisationen. Tack Eva för utmärkta insatser tillsammans med din förbundsstyrelse! Tack generalsekreterare Peter Sikström och alla duktiga medarbetare på kansliet! Och tack inte minst alla er medlemmar som ute i de 750 lokala föreningarna ordnar så många gemenskapsfrämjande aktiviteter, som värvar medlemmar, som driver opinion runtom i landet! Det är en fantastisk utveckling som skett av SPF Seniorerna de senaste åren!

Jag är så imponerad över mängden idéprogram, otaliga aktiviteter runtom i landet, debattartiklar och påverkansaktiviteter, och inte minst tillväxten i form av nya medlemmar! Det här är sannerligen ingen trött 85-åring. Det är en erfarenhetsrik, kunskapsrik, stark och uthållig 85-åring. Precis som många av oss enskilda seniorer.

Min farfar Oskar Nilsson bodde hos oss på gården till han gick bort 84 år gammal. Han gjorde enklare sysslor på gården och passade ibland oss barn. Han var delaktig på sina villkor och fanns i en daglig gemenskap. Jag tror han skulle sagt att han hade ett fint åldrande. För mig är det sinnebilderna av vad vi har att sträva efter.

Nej då, jag inser att bilden hör till en svunnen tid men behoven kvarstår hos oss alla. Att få ha delaktighet i arbetsliv och samhällsliv så länge man orkar och för många handlar det om tjugotrettio år efter pensionering. Att få ha gemenskap med andra så länge livet varar. Att få respekt för den unika person man är och inte bli inklassad i kollektivet äldre. Att ha rådighet över sitt liv också när man behöver vård och omsorg. Det är ett bra livsrecept.

SPF Seniorerna är alltså en pigg 85-åring, och det är precis som åldrandet ser ut i Sverige idag. Vi har fler pigga 85-åringar än vi någonsin haft tidigare i historien. Kungen har fullt upp med att skriva gratulationsbrev till alla som fyller 100 år. Just nu är nästan 3 000 personer över 100 år i vårt land. Allt fler blir allt äldre och med god bibehållen hälsa. Det är en fantastisk väldfärdsframgång.

SPF Seniorerna är en aktiv organisation. Mycket är gjort men arbetet är inte klart. Omvärlden förändras och nya utmaningar dyker upp. Det finns en hel del som borde göras, att vi seniorer protesterar på gatorna, gör uppvaktningar hos politikerna, gör egna undersökningar runtom i landet, skriver debattartiklar och insändare. Låt mig ge några exempel på frågor som kräver mer:

Varför måste en hel del sluta jobba trots att de vill och kan fortsätta? Ålder är ingen sjukdom och åldrandet är individuellt. Jag bara måste citera nobelpristagare Arvid Carlsson som upplevde att det var svårt att få statliga forskningsbidrag när han fyllt 65 år. Men han lyckades samla externa medel och kunde ändå fortsätta sin forskning. Vid 93 års ålder skrev han:

En äldre hjärna har mycket kvalitet som går till spillo för att människor sorteras ut. Det är fel att vi som är äldre inte blir tillfrågade om saker och ting. Det är ingen tvekan om att jag som levat alla dessa år numera är klok och vis. Det skulle vara konstigt om jag inte vore det, med allt jag upplevt. Vi lever i ett samhälle som är mån om att utnyttja resurser effektivt. Hos äldre finns en enorm mängd resurser tillgängliga, som dessutom inte har något emot att användas. Det är konstigt att vi i Sverige är så efterblivna och inte inser vilket slöseri det är. Att tvinga bort äldre från arbetsmarknaden är det värsta. Det får inte fortsätta.

Arvid Carlsson uttrycker det så väl. Jag brukar tänka på ålder som en rysk docka. Ni vet en sådan där som man kan öppna på mitten och inuti finns ännu en docka. Och inuti den ännu en och så vidare. För varje årsring, för varje skal, blir vi lite rynkigare, men alla erfarenheter och kunskaper vi samlat på oss genom livet finns ju bevarat inuti. Vi minns vår skoltid, vi minns vår första förälskelse, vi minns när vi kanske blev föräldrar, vi minns våra olika arbetsplatser och så vidare. Vi har lärt oss hantera sorg och glädje, medgång och motgång och att skilja smått från stort.

Pensionsgränsen är idag mer flytande och det är bra att man själv kan välja när man vill börja ta ut pension. Vi ska så klart ha respekt för att en del har arbetsuppgifter som sliter på kropp eller själ.

Men. Åldersgränser för arbete är idioti. Vårt land behöver fler som vill och kan arbeta längre. Gå inte på myten att man står i vägen för en yngre om man fortsätter. Antalet jobb i landet är inte statistiskt, det är beroende på faktorer som gynnar tillväxt. Vi vill och kan bidra i större utsträckning. Bort med åldersgränser för arbete!

Bästa seniorer!

Om vi seniorer vill ha inflytande och göra vår röst hörd finns ju flera sätt. Att vi är en organisation med 250 000 medlemmar ger oss styrka som opinionsbildare. Ja, jag sa 250 000. Och det finns plats för ännu fler. Vi ska synas och höras i alla de frågor som är viktiga för oss.

Men det är också bra att ha seniorer på plats när beslut ska fattas. I fullmäktigeförsamlingar är seniorer ganska välrepresenterade, men i riksdagen är vi klart underrepresenterade. Varför är bara 8 av de 349 riksdagsledamöter över 70 år i nuvarande riksdag? I Sverige bor 1,6 miljoner som är 70 plus.

Snart är det val igen. I höst ska nya listor sättas samman. Här behöver vi vara ute i partier och prata med politiker att nominera seniorer som har lång livserfarenhet, lång arbetslivserfarenhet och fortsatt starkt samhällsengagemang. Med stigande ålder följer ökad klokskap och vishet, precis som Arvid Carlsson sa. Det behövs i riksdagen i många svåra beslut och avvåganden.

Låt oss vara aktiva i våra distrikt och lokala föreningar och ta chansen att nominera seniora kandidater, och sedan se till att kryssa en erfaren, kunskapsrik senior. 250 000 kryss kan göra skillnad i valresultatet.

Bästa seniorer,

de allra flesta har många friska år efter pensioneringen. Ja, visst kan man behöva en ny höftled, en starroperation eller en kranskärllsprängning. Men sedan kan man leva på med god livskvalitet. Därför måste ju också förebyggande insatser ges utan åldersbegränsning.

I det perspektivet blir jag, och många med mig, upprörd över att man inte får tillgång till mammografi efter att man fyllt 74 år. När vi vet att det är i stort sett lika många som insjuknar i bröstcancer vid 85 års ålder som vid 72 års ålder. Samma sak med prostatacancer. Här avråder Socialstyrelsen från ett nationellt screeningprogram och ute i regionerna gör man olika och har

olika åldersgränser. Det är oacceptabelt. Förebyggande insatser måste inkludera äldre oavsett ålder. Ta bort åldersgränser för förebyggande insatser!

För de flesta är det de två sista åren i livet som man behöver mer vård och omsorg. Men också då måste man få fortsätta råda över sitt eget liv. Det är då det blir så viktigt att ha valmöjligheter – att kunna välja bort en hemtjänst man inte är nöjd med bygger på att det finns flera att välja på. Så är det i många kommuner men inte i alla. Vi behöver alternativ. Och vi behöver själva få bestämma. När en vårdplanering ska ske måste vi vara huvudpersonen. Vi borde trycka upp demonstrationsplakat som man kan ta fram när det blir dags. På dem ska det stå: FRÅGA MIG HUR JAG VILL HA DET!

God vård ska också arbeta rehabiliterande – det ska inte vara förvaring. Jag har besökt många äldreboenden. Och visst blir man glad när man kommer in i ett boende där de äldre får göra upp matsedeln. Eller där man efter gemensamma lunchen smälter maten till klassisk musik i sköna vilstolar. Jag besökte ett boende i Göteborg där man berättade om en kvinna som gått långt i sin demenssjukdom och som blivit matad i flera år. Men när man dukat upp till nobelfest med vita dukar, kandelabrar och silverbestick och klätt upp alla boende och personal i bästa klänningen och pärlhalsbandet, då kom denna kvinna in, satte sig, log och tog själv besticken för att äta förrätten. Rehabilitering är alltid möjlig och en god omsorg måste tänka rehabilitering och livskvalitet.

Två norska sjuksköterskeelever gjorde praktik på ett äldreboende. De började intervjua de boende, varav flera hade en demenssjukdom, om vad de hade för drömmar, vad de längtade efter. Någon ville gå på sitt favoritkondis och äta Napoleonbakelse med sina väninnor. Sjuksköterskeeleverna sa att det kan vi fixa. Damen njöt av besöket och bakelsen även om väninnorna var borta. Men en man, 94 år gammal, sa att han ville hoppa fallskärm!! Sjuksköterskeeleverna kontaktade hans döttrar som kunde berätta att ”pappa hade alltid pratat om det men hans fru hade förbjudit honom”. Nu var hustrun borta sedan några år så nu tänkte han passa på. Döttrarna gav sitt medgivande, pappan hoppade ett tandemhopp, allt gick bra och han var mycket lycklig. Drömmar och längtan har man kvar hela livet. Vi ska sträva efter en äldreomsorg där drömmar kan bli till verklighet.

Bästa Seniorer!

Vi lever i en orolig tid. Vi har krig i vår närhet. Vi har fler ledare i världen för stormakter som inte hyllar demokratin utan agerar autoritärt och expansivt. Sverige rustar både vårt militära och vårt civila försvar. Vi seniorer har både erfarenhet och kunskap att bidra med i vårt gemensamma beredskapsarbete. Låt oss ta del i det arbetet.

Också i vårt eget land är tillvaron mer osäker. Vi har hög arbetslöshet, ökande priser där inte minst kaffet blivit dyrt. Brottligheten är dramatisk. I sådana tider har vi en viktig uppgift att se till att äldres bidrag tas tillvara men också att äldres behov inte glöms bort. Alla pengar får inte gå till försvar och gängbrottlighet. Pensioner och vård och omsorg får inte glömmas bort; pensioner som går att leva på och vård och omsorg av god kvalitet. Där ska vi i SPF Seniorerna se till att hålla debatten levande och kraven tydliga.

När det stormar i den stora världen runt om oss, behöver vi ta tillflykt till den lilla världen. Då blir familj, vänner men också föreningar viktiga. Det är fantastiskt att se hur många roliga, underhållande, gemenskapsfrämjande aktiviteter som skapas av SPF Seniorerna runtom i landet. Till glädje för alla som deltar! Till fromma för förbättrad folkhälsa i landet! Att ha något att se fram emot, att uppleva tillsammans med andra och sedan ha minnen att glädjas av – det berikar folkhälsan. Tack för allt ni gör!

Bästa Seniorer!

Nu står sommaren står för dörren. Jag vill önska er alla en skön avkopplande tid och möjlighet att lapa sol och bad. Men när hösten kommer hoppas jag få besöka en hel del distrikt för att sedan fortsätta en sådan rundresa under våren. Jag ser fram emot att få lära känna distrikt, lokala föreningar och medlemmar. Jag ser fram emot att få ta del av era berättelser och erfarenheter ur livet som vi sedan kan omvandla till påverkan på politik och beslut.

Än en gång, tack för förtroendet! Jag lovar att göra det bästa jag kan!

This documents contains 28 pages before this page

Dokumentet inneholder 28 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 28 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 28 sider før denne side

Detta dokument innehåller 28 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende